

РЕШЕНИЕ

№ 15650

гр. София, 09.05.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 22 състав, в
публично заседание на 11.04.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Десислава Корнезова

при участието на секретаря Илияна Тодорова, като разглежда дело номер **67** по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 и следващите от Административнопроцесуалния кодекс /АПК/.

Образувано е по жалба на «ИпоТех Софком» АД, представлявано от И. Т. И., срещу писмо рег. № 328600-66114/17.10.2024г. на директора на Главна дирекция «Национална полиция»- МВР.

Жалбоподателят твърди, че отказът е издаден от некомпетентен орган и в противоречие с изискването за мотивираност по см. на чл.59 АПК. Допуснато е било нарушение и на материалния закон, защото дружеството, като финансова институция по чл. 3 от Закона за кредитните институции (ЗКИ), имало качеството на организация, предоставяща обществени услуги по Закона за електронното управление (ЗЕУ) на основание § 1, т. 14 от Допълнителните разпоредби на ЗЕУ. Осигуряването на директен достъп до посочените регистри било допустимо и на основание легитимния интерес, съгласно чл. 6, ал. 1, б. "е" от Регламент (ЕС) 2016/679, тъй като предоставянето на лични данни на физически лица представлявало „обработване на лични данни“.

„ИпоТех Софком“ АД попадало в кръга на задължените лица по ЗМИП, поради което трябвало да прилага мерки за превенция, изчерпателно изброени в чл. 3 от ЗМИП, сред които и комплексна проверка на своите клиенти по реда на чл.10 ЗМИП, като един от способите за това бил извършване на справки в електронни страници и бази от данни на местни и чуждестранни компетентни държавни и други органи. От друга страна, дружеството било длъжно да разработва ефективни вътрешни системи (чл. 42 от ЗМИП), които да му позволяват да установи дали потенциален клиент, съществуващ клиент или действителен собственик на клиент ЮЛ е лице по чл. 36 от ЗМИП. Тези вътрешни системи могли да се основават на информация, получена чрез

използването на вътрешни или външни бази от данни, каквито представлявал Регистър „Български документи за самоличност“.

На следващо място, „ИпоТех Софком“ АД като кредитна институция имало задължение при отпускане на кредити, да извършва оценка на кредитоспособността на кредитополучатели съгласно чл. 16, ал. 1 от ЗПК и чл. 13, ал. 1 от ЗКНИП.

Обжалваният отказ бил бланкетен, изцяло лишен от аргументи, а при издаването му не са били обсъдени нито едно от посочените основания за получаване на достъп.

По тези съображения и допълнително обобщени в писмена защита от 11.04.2025г. от адв. И. Г., се претендира отмяна на издадения отказ, както и възстановяване на направените в процеса разноски, съобразно приложен списък по чл.80 ГПК.

Ответникът – директор на главна дирекция „Национална полиция“- МВР, чрез процесуален представител юр.к. Т. Н. оспорва жалбата, като моли за нейното отхвърляне и потвърждаване на акта. Заявено е искане за присъждане на юрисконсултско възнаграждение.

Софийска градска прокуратура, редовно уведомена, не изпраща представител и не изразява становище по жалбата.

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД С.-град, след като обсъди доводите на страните и прецени по реда на чл. 235, ал.2 ГПК във вр. чл.144 от АПК събраните и приети по делото доказателства, приема за установено от фактическа страна следното:

Административното производство е било образувано по повод подадено заявление № МЕУ-16898/07.10.2024 г. от „ИпоТех Софком“ АД за включването му като потребител към информационната система за обмен на справочна и удостоверителна информация (RegiX) до следния регистър и справки:

Регистър Български документи за самоличност:

1.Разширена справка за български лични документи на български граждани и чужденци - V2;

2. Справка за български лични документи на български граждани;

3. Справка за документ за самоличност на български граждани по номер на документ.

С писмо вх. № 328600-64071/08.10.2024г. от директора на ГДНП е изискано становище за включване на „ИпоТех Софком“ АД като потребител към информационната система за обмен на справочна и удостоверителна информация (RegiX) за достъп до горепосочения регистър и справки, администрирани от Министерството на вътрешните работи.

В писмото е посочено, че съгласно чл. 14, ал. 3 и ал. 5 от Общите условия за присъединяване на регистри и база данни към информационната система за обмен на справочна и удостоверителна информация (RegiX) и осигуряване на достъп до тях, непроизнасянето в срок от 14 работни дни, от датата на уведомяване, се счита за мълчаливо съгласие и положително становище за даване на достъп до съответния регистър. На основание чл. 14, ал. 4 от Общите условия за присъединяване на регистри и база данни към информационната система за обмен на справочна и удостоверителна информация (RegiX) и осигуряване на достъп до тях „достъпът на консуматори до заявени данни се отказва след посочени мотиви и причини в изпратеното до заявителя и МЕУ становище на ПАД“.

В оспорения акт- писмо изх. № 328600-66114/17.10.2024г. на директора на ГДНП е изложено, че заявлението касае достъп до регистър за български документи за самоличност, който да се извърши чрез „Разширена справка за български лични документи на български граждани и чужденци - V2“. С оглед функционалната компетентност на Главна дирекция „Национална полиция“ можело да изрази единствено принципна позиция в частта за достъпа до данни, съдържащи се в свидетелството за управление на моторно превозно средство (СУМПС). В заявление № МЕУ-16898/07.10.2024 г. от „ИпоТех Софком“ АД са изисквани данни, касаещи

СУМПС. ГДНП има възражения за предоставяне на достъп на „ИпоТех Софком“ АД.

За установяване компетентността на издателя на акта е приложена заповед № 81213-476/14.04.2021г., изм. и доп. със заповед № 81213-631/27.05.2021 г. на министъра на вътрешните работи за оправомощаване на длъжностни лица от Министерството на вътрешните работи, които да подписват отговори на писма, изпратени от Държавна агенция „Електронно управление“ (към момента Министерство на електронното управление), във връзка с подадени заявления за включване на заявителите като потребители към средата за междурегистров обмен, като по отношение на директора на ГДНП това се отнася до регистъра на МПС, съдържащ справки:

- 1.Справка за МПС по регистрационен номер;
- 2.Разширена справка за МПС по регистрационен номер;
- 3.Разширена справка за МПС по регистрационен номер V3.

Регистър „Административнонаказателна дейност“ по Закона за движение по пътищата и Кодекса за застраховането, съдържащ справки:

- 1.Справка за задължения по конкретен документ, издадени за нарушения на Закона за движението по пътищата и Кодекса за застраховането;
- 2.Отразяване на онлайн плащане в Автоматизирана информационна система за административнонаказателна дейност;
- 3.Проверка за задължения по конкретен документ за извършено нарушение по Закона за движението по пътищата;
- 4.Проверка за налични незаплатени документи за извършени нарушения на Закона за движението по пътищата и Кодекса за застраховането на лице по номер на свидетелство за управление на моторно превозно средство и ЕГН/ЛНЧ/ЛН.

Със заповед № 81213-631/27.05.2021 г. в правомощията на директора на ГДНП е включен и достъп до Регистър „Български документи за самоличност“, посредством справки в „Разширена справка за български документи за самоличност на български граждани V2“ и „Справки за документ за самоличност на български граждани по номер на документ“.

При така установеното от фактическа страна, Административен съд София-град достигна до следните правни изводи:

Жалбата е ОСНОВАТЕЛНА.

Оспорва се подлежащ на контрол административен акт, от надлежна страна, чийто права и законни интереси пряко се засягат и в преклузивния срок по чл.140, ал.1 от АПК, след като в акта не е указано пред кой орган и в какъв срок може да се подаде жалба срещу него.

На първо място, предвид искания достъп до отделни справки, включени в Регистър "Български документи за самоличност", първичният администратор на данни е Министерството на вътрешните работи, представлявано по силата на чл.33, т.3 ЗМВР от министъра на вътрешните работи.

Съгласно чл. 18, ал.1 от ЗМВР, информационната дейност представлява дейност по събиране, обработване, систематизиране, съхраняване, използване и предоставяне на информация на потребители от МВР, на държавни органи, организации, юридически лица и граждани. Администратор на лични данни е министърът на вътрешните работи, който може да възлага обработването на лични данни на определени от него длъжностни лица.

Към датата на постановяване на оспорения акт директорът на ГДНП е бил упълномощен от министъра на вътрешните работи, да се произнася по подадени заявления за включване на потребители в средата за междурегистров обмен. Неоснователно в тази връзка е възражението на жалбоподателя, че актът издаден от некомпетентен орган, поради което същият е породил

правни последици и няма основания за обявяване на нищожността му по см. на чл.146, т.1 АПК.

На второ място, условията за автоматизиран обмен на електронни документи като вътрешни електронни административни услуги са регулирани в Наредбата за общите изисквания към информационните системи, регистрите и електронните административни услуги /Наредбата/. Съгласно чл. 2, ал. 1 от нея, министърът на електронното управление, води регистър на регистрите, в който се вписват регистри и бази данни на първичните администратори на данни, в които се съдържат първични данни. Достъпът до регистрите и базите данни се осъществява чрез подаване на заявление, съдържащо минимум данни за юридическото лице - заявител и информационната система; основаниято за получаването на данните, включително номер на преписка, ако има такава; длъжностното лице, извършващо заявяването, ако има такава. Съгласно чл. 8, ал. 3 от Наредбата, първичният администратор на данни отказва достъп до данни на лицата, които ги заявяват, когато в заявлението липсва един или повече от изискуемите реквизити или заявителят няма право да получи данните съгласно закон. Процедурата е уредена в Общи условия за присъединяване на регистри и база данни към информационната система за обмен на справочна и удостоверителна информация /RegiX/ и осигуряване на достъп до тях, в редакцията им, утвърдена със заповед № МЕУ-13449/19.08.2024 г. на министъра на електронното управление. Съгласно чл. 10, ал.1 от Общите условия, заинтересованите лица имат право да заявят присъединяване към средата за своите нужди, като подават искане до министъра на електронното управление. На основание чл.14, ал.3 от Общите условия, в срок от 14 дни от датата на получаване на заявлението за достъп първичният администратор на данни (ПАД) или упълномощен от него представител изпраща до МЕУ становище за предоставяне или отказ на достъп на съответния потребител до исканите регистри и бази данни. Съгласно чл. 14, ал. 4 от Общите условия, достъпът се отказва след посочени мотиви и причини в изпратеното до заявителя и МЕУ становище на първичния администратор на данни. В чл. 3, ал. 1 от ЗЕУ е регламентирано, че първичният администратор на данни предоставя при поискване служебно и безплатно данните на всички административни органи, на лицата, осъществяващи публични функции, и на организациите, предоставящи обществени услуги, които въз основа на закон или подзаконов нормативен акт, също обработват тези данни.

Отказът обективиран в писмо изх. № 328600-66114/17.10.2024г. е издаден в противоречие със законовите изисквания относно формата и съдържанието на административния акт, съгласно разпоредбата на чл. 59, ал. 2, т.4 от АПК. Резултатът от производството е писмено обективиран, но в акта липсват фактически и правни основания за издаването му. Въз основа на събраните и приети доказателства не може да се установи безспорно действителната фактическа обстановка, нито същата да бъде съотнесена към конкретни правни основания за издаване на акта, породил неблагоприятни правни последици за „ИпоТех Софком“ АД. Константна е съдебната практика, че осъществилата се фактическа обстановка следва да бъде подведена под релевантния закон, действащ по време, място и лица за всеки конкретен случай. Несъответствието на фактите по преписката със законовите разпоредби е винаги толкова съществено нарушение, че води до ограничаване правото на защита на жалбоподателя.

Мотивите, следва да съдържат конкретни съображения, които ясно и недвусмислено да подвеждат установените от органа факти, под приложимите правни норми. Липсата, непълнотата или неразбираемостта на мотивите на административния акт възпрепятстват съдебния контрол и осуетяват преценката по отношение на материалната му законосъобразност и съответствието с целта на закона. Поради това те са въздигнати от законодателя в задължителен реквизит на административния акт, чиято липса води до незаконосъобразност и е основание за неговата отмяна. В този смисъл са разясненията дадени в Тълкувателно решение № 4/22.04.2004г. по дело

№ ТР-4/2002г. ОСС на ВАС на РБ, което е задължително по смисъла на чл. 130, ал. 2 от Закона за съдебната власт.

В Тълкувателно решение № 16/31.03.1975г. на ОСГК на Върховния съд е посочено, че „мотивите не е необходимо обаче да съвпадат по време издаването на административния акт или отказа и излагането на съображенията, по които административният орган е стигнал до едното или другото разрешение. Възможно е мотивите да предхождат издаването на акта и да се съдържат в друг документ, съставен с оглед предстоящото издаване на административния акт. Не съществува пречка мотивите да бъдат изложени и допълнително, след издаването на административния акт, стига да се постигат целите, които законодателят е преследвал с изискването за мотивиране на индивидуалните административни актове и отказите за издаване на такива“.

Неизлагането на мотиви в самия административен акт не съставлява съществено нарушение на процесуалните правила, ако фактическите основания и конкретните съображения се съдържат в друг документ към изпратената административна преписка, след като изхождат от същия орган. В настоящия случай, от представените доказателства не може да се приеме, че ясни мотиви които по несъмнен начин да установяват фактическите основания за постановяване на оспорения административен акт, се съдържат в друг документ. Не е налице препращане към други документи от преписката. Въобще в преписката липсват каквито и да е било писмени доказателства, от които да може да се изведат релевантни за правоотношението факти. Актът е лишен от мотиви, които по убедителен начин да сочат на причините, поради които на 17.10.2024г. директора на ГДНП го е издал.

Директорът на Главна дирекция „Национална полиция“ се е произнесъл в противоречие с изискването за форма и мотивираност на акта съгласно чл. 59, ал. 2, т.4 от АПК, което осуетява възможността на съда да извърши контрол по същество, касаещ съответствието му с приложимия материален закон /чл. 146, т. 4 от АПК/ и неговата цел /чл. 146, т. 5 от АПК/.

Актът налага определено поведение на адресата, поради което спазването на условието да е мотивиран е предпоставка за неговата законосъобразност. В атакувания акт не са посочени фактите и обстоятелствата, които издателят му е приел за осъществени.

Недопустимо за първи път в съдебната фаза на производството от ответника да се излагат мотиви, като е следвало в писмена мотивирана форма /чл.59, ал.2, т.4 АПК/ да се въведат всички фактически и правни основания, за да може оспорващият да упражни адекватно и в пълен обем правото си на защита, като оборва конкретни установявания, които са обективирани в административен акт.

За съда не съществува процесуално задължение да предполага какви са били действителните причини, поради които ответника е счел, че „има възражения“ относно достъпа до данни, съдържащи се в СУМПС в Регистър „Български документи за самоличност“, който да се извърши чрез „Разширена справка за български лични документи на български граждани и чужденци V2“. Директорът на ГДНП е бил длъжен да изложи мотиви в тази насока, които мотиви освен това трябва да бъдат в пълен унисон и с конкретна правна норма за постановяване на акта. В случая, липсва правна квалификация на отказа, поради което е невъзможно да се проследи и прецени дали правилно е бил приложен материалния закон.

В заключение, решението на директора на ГДНП е незаконосъобразен административен акт и поради наличието на основанията по чл.146, т.2 АПК, следва да бъде отменено. При условията на чл.173, ал.2 от АПК преписката се връща за ново произнасяне, при което и в изпълнение на указанията на съда, следва да бъде постановен мотивиран административен акт, в който в хипотезата на отказ

да бъдат изложени подробни мотиви за достъп до Регистър „Български документи за самоличност“, който да се извършва чрез „Разширена справка за български лични документи на български граждани и чужденци V2“.

При този изход на спора по делото в полза на жалбоподателя следва да бъдат възстановени направените от него разноски, които са доказани в размер на сумата от 50,00 /петдесет/ лева и представляват заплатена държавна такса.

Така мотивиран и на основание чл. 172, ал. 2, чл.173, ал.2 и чл.174 от АПК,
АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД С.-град. II-ро отделение. 22 състав.

Р Е Ш И :

ОТМЕНЯ отказ, обективизиран в **писмо рег. № 328600-66114/17.10.2024г.** на директора на Главна дирекция „Национална полиция“- МВР, по жалбата на «ИпоТех Софком» АД, представлявано от И. Т. И..

ВРЪЩА на директора на Главна дирекция „Национална полиция“ преписката, образувана по заявление вх. № 328600-64071/08.10.2024г. /заявление вх. № МЕУ-16898/07.10.2024г./, за ново разглеждане и произнасяне с мотивиран административен акт.

ОПРЕДЕЛЯ 14 /четиринадесет/ дневен срок за произнасяне, който започва да тече от момента на влизане на съдебното решение в законна сила.

ОСЪЖДА Министерство на вътрешните работи с адрес: [населено място], ул. „6-ти септември“ № 29 да заплати на «ИпоТех Софком» АД, представлявано от И. Т. И., ЕИК[ЕИК], със седалище и адрес на управление: [населено място], район „В.“, [жк], [улица], ет.3, офис № 3.3, сумата от 50,00 /петдесет/ лева на основание чл.143, ал.1 от АПК.

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване с касационна жалба чрез Административен съд София-град пред Върховния административен съд на Република България в 14-дневен срок от съобщаването му на страните.

ПРЕПИС от съдебния акт да се изпрати на страните на основание чл.138 АПК.

Съдия:

